

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

«Էյ. Էֆ. Ջի. Աուդիտ» ՍՊԸ

2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

Հազար դրամ		2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
	<u>Ծանոթ.</u>		
Ակտիվներ			
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ, այդ թվում		1458	556
Համակարգչային տեխնիկա		1458	556
Ներդրումային գույք			
Ոչ նյութական ակտիվներ			
Ներդրումներ դուստր ընկերություններում			
Հետաձգված հարկային ակտիվներ			
Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
		<u>1458</u>	<u>556</u>
Ընթացիկ ակտիվներ			
Պաշարներ			
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	1	1981	66
Ընթացիկ հարկային ակտիվներ շահութահարկի գծով			
Այլ դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով			
Ընթացիկ ֆինանսական ներդրումներ			
Այլ ընթացիկ ակտիվներ			
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	2	11436	4,174
		<u>13417</u>	<u>4,240</u>
Ընդամենը ակտիվներ		<u><u>14875</u></u>	<u><u>4,796</u></u>

Ֆինանսական վիճակի մասին (Հարունակություն)

Հազար դրամ	<u>Ծանոթ.</u>	<u>2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</u>	<u>2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</u>
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ			
Կապիտալ և պահուստներ			
Բաժնետիրական (Կանոնադրական) կապիտալ		20	20
Ընդհանուր պահուստ			
Վերազնահատման պահուստ			
Կուտակված շահույթ/(վնաս)		9640	4,203
Սեփական կապիտալի այլ տարրեր			
		9660	4,223
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ			
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ			
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ			
Այլ պարտավորությունների և ծախսումների գծով պահուստներ			
Այլ ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր		4302	152
Վարկեր և փոխառություններ			
Ստացված ընթացիկ կանխավճարներ			421
Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով		913	
Այլ ընթացիկ պարտավորություններ			
		5215	573
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		14875	4,796

Ֆինանսական հաշվետվությունները
հաստատվել են 15.03.2013թ`

Արմեն Բաղդասարյան

Տնօրեն

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների թաղկացուցիչ մասը կազմող [Էջ10]-ից մինչև [Էջ26]-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

«Էյ. Էֆ. Ջի. Աուդիա» ՍՊԸ
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

Հազար դրամ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2011թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ծանոթ.		
Շարունակվող գործունեություն		
Հասույթ	4	25,042
Վաճառքի ինքնարժեք		-
		10,708
Համախառն շահույթ/(վնաս)		10,708
Իրացման ծախսեր		(12,006)
Վարչական ծախսեր	5	(6,273)
Ֆինանսական եկամուտ և ծախսեր		
Այլ ծախսեր		
Այլ եկամուտ		
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ/վնաս		
Անհատույց տրված ակտիվների գծով ծախս		
Շահույթ մինչև հարկերը		6,763
Շահութահարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)	6	(1,325)
		(556)
Տարվա շահույթ/(վնաս) շարունակվող գործունեություն		5,438
		2,226
Ընդհատվող գործունեություն		
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ`		
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ		
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք		5,438
		2,226

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների մաղկացուցիչ մասը կազմող [Էջ10]-ից մինչև [Էջ26]-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

**«Էյ. Էֆ. Ջի. Աուդիտ» ՍՊԸ
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ**

Հազար դրամ	Բաժնե- տիրական կապի- տալ	Ընդհանուր պահուստներ	Սեփական կապիտալի այլ տարրեր	Կուտակ- ված շահույթ/ (վնաս)	Ընդամենը
2011թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	20			1,977	1,997
Տարվա շահույթ				2,226	2,226
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ					
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ					
Փոխանցումներ կուտակված շահույթ					
Գործարքներ սեփականատերերի հետ					
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	20			4,203	4,223
Տարվա շահույթ				5,438	5,438
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ					
Ճշգրտումներ					
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ					
Փոխանցումներ կուտակված շահույթ					
Գործարքներ սեփականատերերի հետ					
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	20			9,641	9,661

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների մաղկացուցիչ մասը կազմող [Էջ10]-ից մինչև [Էջ26]-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2011թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
<i>Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Հաճախորդներից ստացված դրամական միջոցներ	28,150	12,850
Ստացված ծառայությունների և ապրանքների դիմաց վճարում	8,566	4,399
Աշխատակիցներին վճարված դրամական միջոցներ	4,094	2,205
Վճարումներ պետական բյուջե և սոցիալական ապահովագրության հիմնադրամ	6,709	3,297
Այլ գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր		25
Այլ գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր		-
<i>Գործառնական գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ</i>	<u>8,781</u>	<u>2,924</u>
<i>Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարում		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	1519	1070
<i>Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ</i>	<u>(1519)</u>	<u>(1070)</u>
<i>Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Սեփական կապիտալի գործիքների թողարկումից և վերավաճառքից		
Փոխառություններից մուտքեր		
Փոխառությունների մարումից		
<i>Ֆինանսական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ</i>	<u></u>	<u></u>
<i>Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ</i>		
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	7,262	1854
Դրամական միջոցներ տարվա սկզբում	4,174	2,320
Դրամական միջոցներ տարվա վերջում	<u>11,436</u>	<u>4,174</u>

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող [Էջ11]-ից մինչև [Էջ29]-ը Էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

«Էյ. Էֆ. Ջի. Աուդիտ» ՍՊԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

1. Գործառնությունների բնույթը և ընդհանուր տեղեկատվություն

«Էյ. Էֆ. Ջի. Աուդիտ» ՍՊԸ-ն գրադվում է աուդիտորական գործունեությամբ: Գրանցման վայրն է ք.Երևան, Ն.Ջարյան 22ա, գրանցման համար 26411008912, ՀՎՀՀ 00101927:

2. Պատրաստման հիմքերը

2.1 Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել և ներկայացվել են համաձայն ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների (այսուհետ՝ ՖՀՄՍ): ՖՀՄՍ-ները ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների հորիզոնի կողմից ընդունված Ստանդարտները և Մեկնաբանություններն են, որոնք ներառում են.

- ա) ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտները (IFRS),
- բ) Հաշվապահական ՀԱՀՎԱՀՄՍ Միջազգային Ստանդարտները (IAS), և
- գ) Մեկնաբանությունները՝ թողարկված ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների Մեկնաբանությունների Կոմիտեի կողմից:

2.2 ՖՀՄՍ առաջին անգամ որդեգրում

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները, Ընկերության առաջին ֆինանսական հաշվետվություններն են, որոնք պատրաստվել և ներկայացվել են ՖՀՄՍ-ների համաձայն: Ընկերությունը պատրաստում և ներկայացնում է ֆինանսական վիճակի մասին ՖՀՄՍ-ներով սկզբնական հաշվետվություն՝ ՖՀՄՍ-ներին անցնելու անսաթվի՝ 01.01.2010թ.-ի դրությամբ: Սա ՖՀՄՍ-ների համաձայն պատրաստվող հաշվապահական հաշվառման սկզբնակետն է: Ընկերությունը օգտագործել է հաշվապահական հաշվառման այս քաղաքականությունը ֆինանսական վիճակի մասին ՖՀՄՍ-ներով սկզբնական հաշվետվության մեջ և ՖՀՄՍ-ներով իր առաջին ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանում: Ընկերությունը իր ֆինանսական վիճակի նախին ՖՀՄՍ-ներով սկզբնական հաշվետվության մեջ.

- ճանաչել է բոլոր ակտիվները և պարտավորությունները, որոնց ճանաչումը պահանջվում է ՖՀՄՍ-ներով;
- չի ճանաչել հոդվածները որպես ակտիվներ կամ պարտավորություններ, եթե ՖՀՄՍ-ները թույլ չեն տալիս այդպիսի ճանաչում;
- վերադասակարգել է այն հոդվածները, որոնք Ընկերությունը ճանաչել էր նախկին ՀՀՀՄՍ-ի համաձայն՝ որպես մի տեսակի ակտիվ, պարտավորություն կամ սեփական կապիտալի բաղադրիչ, սակայն ՖՀՄՍ-ների համաձայն դրանք այլ տեսակի ակտիվներ են, պարտավորության կամ սեփական կապիտալի բաղադրիչ;
- ՖՀՄՍ-ները կիրառել է բոլոր ճանաչված ակտիվները և պարտավորությունները չափելիս:

ՖՀՄՍ-ներով ֆինանսական վիճակի մասին սկզբնական հաշվետվության պատրաստման նպատակով ճշգրտումներ չեն կատարվել:

2.3 Անընդհատության սկզբունք

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են անընդհատության սկզբունքի հիման վրա

2.4 Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով:

2.5 Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթը

Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթը Հայաստանի Հանրապետության ացգային արժույթն է՝ ՀՀ դրամը (այսուհետ՝ Դրամ): Դրամը հանդիսանում է նաև սույն ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը՝ հազարների ճշտությամբ:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

2.5 Արտարժույթ

Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Ընկերության համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի («ՀՀ ԿԲ») կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները պետք է վերահաշվարկվեն՝ կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված փոխարժեքը, 2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1 ԱՄՆ դոլարը կազմում է 385.77 ՀՀ դրամ (2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1 ԱՄՆ դոլարը կազմում է 363.44 ՀՀ դրամ): Իրական արժեքով հաշվառվող և արտարժույթով սահմանված ոչ դրամային հոդվածները պետք է վերահաշվարկվեն գործարքի օրվա դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Այն ոչ դրամային հոդվածները, որոնց սկզբնական արժեքը հաշվառվում է արտարժույթով, չեն վերահաշվարկվում:

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Իրական արժեքով արտահայտված ոչ դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ներառվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն ոչ դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած տարբերությունների, որոնց վերաբերող շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում: Նման ոչ դրամային հոդվածների դեպքում շահույթի կամ վնասի ցանկացած փոխարժեքային բաղադրիչ նույնպես ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

2.6 Հիմնական միջոցներ

Սկզբնական արժեքով հաշվառվող հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ձեռք բերման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը և պարտադիր այլ վճարներ, որոնք ենթակա չեն վերադարձման և ուղղակիորեն վերագրվող ծախսումներ: Երբ հիմնական միջոցների միավորը բաղկացած է տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցի առանձին միավորներ:

Կառուցման ընթացքում գտնվող հիմնական միջոցները, որոնք պահվում են վարձակալության կամ վարչական կամ դեռևս անորոշ նպատակով, հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ուղղակիորեն վերագրվող ծախսումներ, տեղանքի նախապատրաստման, տեղակայման ծախսումները, մասնագիտական վճարները, իսկ որակավորվող ակտիվի դեպքում նաև կապիտալացման ենթակա փոխառության ծախսումները՝ համաձայն Ընկերության որոշմամբ քաղաքականության: Այս ակտիվների մաշվածությունը հաշվարկվում է այնպես, ինչպես որ նմանատիպ հիմնական միջոցների մաշվածությունը և երբ դրանք դառնում են պատրաստ իրենց նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար:

Ֆինանսական վարձակալությամբ ձեռք բերված հիմնական միջոցները ընդգրկվում են հիմնական միջոցներում: Նրանց մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի ակնկալվող օգտակար ծառայության (համեմատելով սեփական համանման ակտիվների հետ) կամ վարձակալության ժամկետի ընթացքում, եթե վերջինս ավելի կարճ է:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրս գրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի ու ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Հիմնական միջոցի առանձին հաշվառվող միավորի բաղկացուցիչ փոխարինման ծախսումները, որոնք հաշվառվում են որպես առանձին ակտիվ, կապիտալացվում են դուրս գրված բաղկացուցիչի հաշվեկշռային արժեքի հետ միասին: Այլ հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ դրանք ավելացնում են հիմնական միջոցի միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ պահպանման և վերանորոգման ծախսումները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կատարվելու ժամանակաշրջանում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը, հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար: Կազմակերպության իրեն պատկանող հիմնական միջոցներ չունի:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել Ընկերության կողմից և ունեն օգտակար ծառայության որոշակի ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում:

Ներդրումային գույք

Ներդրումային գույքը, որը պահվում է վարձակալական եկամուտ ստանալու և/կամ դրա արժեքի աճի նպատակով, սկզբնապես հաշվառվում է սկզբնական արժեքով՝ ներառելով գործարքի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներդրումային գույքը չափվում է իրական արժեքով:

Ներդրումային գույքի իրական արժեքի փոփոխությունից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում այն առաջացել է:

2.7 Վարձակալված ակտիվներ

Համաձայն ՀՀՄՍ 17 «Վարձակալություն» վարձակալված ակտիվի սեփականության իրավունքը փոխանցվում է վարձակալին, երբ նրան են փոխանցվում սեփականության իրավունքի հետ կապված բոլոր ռիսկերը և օգուտները: Վարձակալված ակտիվը վարձակալության սկզբում ճանաչվում է վարձակալված գույքի իրական արժեքով կամ նվազագույն վարձավճարների ներկա արժեքով, եթե վերջինս փոքր է: Համապատասխան գումարը ճանաչվում է որպես ֆինանսական վարձակալության գծով պարտավորություն, անկախ նրանից, որ վարձակալական վճարների մի մասը կարող է վճարման ենթակա լինել մինչև վարձակալության սկիզբը:

Վարձակալված ակտիվների հաշվառումը, այսինքն՝ մաշվածության մեթոդի ընտրությունը և օգտակար ծառայության ժամկետների որոշումը, համապատասխանում են սեփականության իրավունքով Ընկերությանը պատկանող նմանատիպ ակտիվների հաշվառմանը: Ֆինանսական վարձակալության գծով պարտավորությունները նվազեցվում են վարձավճարներով՝ հանած ֆինանսական վճարը, որը ներառվում է ֆինանսական ծախսերում: Ֆինանսական վարձակալության տոկոսային մասն իրենից ներկայացնում է մնացորդային արժեքի հաստատուն մաս, որը վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում վարձակալության ժամկետի ընթացքում:

Մյուս բոլոր վարձակալությունները դիտվում են որպես գործառնական վարձակալություններ: Գործառնական վարձակալության գծով վճարները գծային հիմունքով ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Վարձակալության հետ կապված ծախսերը, ինչպիսիք են պահպանման և ապահովագրության, ծախսագրվում են իրականացման պահին:

2.8 Պաշարներ

Պաշարները հաշվառվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով: Իրացման գուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ձևավորվող գինն է, հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ

Ծախսումները: Պաշարների ինքնարժեքը հաշվարկվում է, օգտագործելով առաջին մուտք՝ առաջին ելք (ԱՍԱԵ) և ներառում է պաշարների ձեռք բերման, ինչպես նաև դրանք իրենց ներկայիս վիճակին և գտնվելու վայր հասցնելու ծախսերը:

2.9 Ֆինանսական գործիքներ

Ֆինանսական ակտիվները կամ ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ Ընկերությունը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվները ապահանջվում են, երբ ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները լրանում են, կամ երբ ֆինանսական ակտիվները և բոլոր նշանակալից ռիսկերը և հատուցումները փոխանցվում են:

Ֆինանսական պարտավորությունները ապահանջվում են, երբ դրանք մարվում են, ենթակա չեն վճարման, չեղյալ են ճանաչվել կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված ծախսումները, բացառությամբ այն ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք սկզբնապես դասակարգվում են որպես ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ, որոնց իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հետագա չափումը ներկայացված է ստորև:

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հեջավորման գործիքների, բաժանվում են հետևյալ կատեգորիաների՝

- վարկեր և դեբիտորական պարտքեր,
- ֆինանսական ակտիվներ, որոնց իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում,
- վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ,
- մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ:

Ֆինանսական ակտիվները, կախված գործիքի բնույթից և նպատակից, սկզբնական ճանաչման ժամանակ վերագրվում են տարբեր կատեգորիաների: Ֆինանսական գործիքի կատեգորիան համապատասխանում է այն սկզբունքին, որով չափվում է տվյալ գործիքը և որը ցույց է տալիս, թե իրական արժեքի փոփոխության արդյունքում ստացվող օգուտներն ու վնասերը պետք է ճանաչվեն ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, թե ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Ընդհանուր առմամբ, Ընկերության բոլոր ֆինանսական ակտիվները ճանաչվում են՝ օգտագործելով վերջնահաշվարկի ամսաթվի հաշվառումը: Ֆինանսական ակտիվի արժեքի մասին գնահատումն իրականացվում է առնվազն յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Ֆինանսական ակտիվների հետ կապված բոլոր ծախսերը և եկամուտները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝

համապատասխանաբար «Ֆինանսական ծախս» և «Ֆինանսական եկամուտ» հոդվածներում:

- (i) Ֆինանսական ակտիվներ, որոնց իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում

Ֆինանսական ակտիվները, որոնց իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ներառում են առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվները կամ ֆինանսական ակտիվներ, որոնք սկզբնապես ճանաչման պահին դասակարգվել են որպես ֆինանսական ակտիվներ, որոնք իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Բոլոր ածանցյալ ֆինանսական գործիքները, որոնք ենթակա չեն հեջավորման, դասակարգվում են այս կատեգորիայում:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքների գծով առաջացած ցանկացած օգուտ կամ վնաս հիմնված է իրական արժեքի փոփոխության վրա, որը որոշվում է ուղղակիորեն վկայակոչելով գործող շուկայում գործարքները կամ գործող շուկայի բացակայության դեպքում՝ գնահատման մեթոդի միջոցով:

- (ii) Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները չափվում են իրական արժեքով՝ իրական արժեքի փոփոխությունները ուղղակիորեն ճանաչելով սեփական կապիտալում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների կատեգորիայում դասակարգված ֆինանսական գործիքներից առաջացած օգուտը կամ վնասը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, այն դեպքում, երբ նշված ակտիվները վաճառվում են կամ, երբ ներդրումն արժեզրկվում է: Արժեզրկման դեպքում ցանկացած վնաս, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում, փոխանցվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն: Սեփական կապիտալի գործիքներից առաջացած և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված վնասները չեն հակադարձվում ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, այլ ճանաչվում են սեփական կապիտալում: Նախորդ ժամանակաշրջանի ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված պարտքային արժեթղթերի արժեզրկումից առաջացած վնասները հակադարձվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, եթե համապատասխան աճը հիմնվում է այն դեպքի վրա, որը տեղի է ունեցել ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արժեզրկումից վնասի ճանաչումից հետո:

- (iii) Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ

Ֆիքսված մարման ժամկետով և ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ են: Ներդրումները դասակարգվում են որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող, եթե Ընկերության ղեկավարությունը մտադրված է պահել դրանք մինչև դրանց մարման ժամկետը:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ի լրումն, ֆինանսական ակտիվը չափվում է գնահատված դրամական միջոցների հոսքերի ներկա արժեքով, եթե առկա է ներդրումների արժեզրկման օբյեկտիվ ապացույց: Ներդրման հաշվեկշռային արժեքի

ցանկացած փոփոխություն ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

(iv) Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Ընթացիկ դեբիտորական պարտքերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով: Հետագայում դրանք հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ հանած արժեզրկման պահուստը: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման պահուստը ստեղծվում է այն ժամանակ, երբ առկա է օբյեկտիվ ապացույց, որ Ընկերությունը չի կարող հավաքագրել վերադարձման ենթակա բոլոր գումարները սկզբնապես սահմանված ժամկետներում: Դեբիտորի զգալի ֆինանսական դժվարությունները, վճարման հետաձգումը և ժամանակին չվճարումը ցուցանիչ է այն բանի, որ առևտրային դեբիտորական պարտքն արժեզրկված է: Պահուստի գումարը դա ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով գեղչված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերությունն է:

Պահուստի մնացորդը ճշգրտվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ծախսի կամ եկամտի ճանաչման միջոցով: Հաճախորդի հաշվի մնացորդից դուրս գրվող ցանկացած գումար նվազեցվում է առկա կասկածելի դեբիտորական պարտքի պահուստից: Բոլոր դեբիտորական պարտքերը, որոնց հավաքագրումը գնահատվում է անհավանական, դուրս են գրվում:

(v) Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում

Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում ներառում են կանխիկ միջոցներ, բանկային հաշիվների մնացորդներ և դրամական միջոցներ ճանապարհին, որոնք ներառվում են «վարկեր և դեբիտորական պարտքեր» ֆինանսական ակտիվների կատեգորիայում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են փոխառությունները, առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը՝ ներառյալ ֆինանսական վարձակալության գծով պարտավորությունները, որոնք հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

(i) Վարկեր և փոխառություններ

Վարկերը և փոխառությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ առանց գործարքային ծախսերի: Սկզբնական ճանաչումից հետո վարկերը և փոխառությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ այս արժեքի և մարման արժեքի միջև տարբերությունը փոխառության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով: Տոկոսավճարները և փոխառությունների հետ կապված այլ ծախսերը ծախսագրվում են կատարմանը զուգահեռ՝ որպես ֆինանսական ծախսերի մի մաս, բացի որակավորվող ակտիվի ձեռք բերմանը, կառուցմանը կամ արտադրությանն ուղղակիորեն վերաբերող փոխառությունների ծախսերից, որոնք կապիտալացվում են որպես այդ ակտիվի մի մաս:

(ii) Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը ճանաչվում են իրական արժեքով, հետագայում՝ ամորտիզացված արժեքով:

2.10 Արժեզրկում

Հիննական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկում

Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ակտիվները չեն ամորտիզացվում և յուրաքանչյուր տարի ենթարկվում են արժեզրկման ստուգման: Մաշվող ակտիվները վերանայվում են արժեզրկման համար, երբ իրադարձությունները և հանգամանքների փոփոխությունները վկայում են այն մասին, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը կարող է չվերականգնվել: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է այն գումարով, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է փոխհատուցվող գումարը:

Փոխհատուցվող գումարը վաճառքի գուտ գնից և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Եթե ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է նրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը: Արժեզրկումից կորուստներն անմիջապես ճանաչվում են որպես ծախս ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորուստը դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի նվազում:

Երբ հետագայում արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ավելացվի մինչև նրա փոխհատուցվող գումարը, բայց այնպես, որ ակտիվի ավելացված հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ, եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի գծով արժեզրկումից կորուստներ ճանաչված չլինեին: Արժեզրկումից կորստի հակադարձումն անմիջապես ճանաչվում է որպես եկամուտ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորստի ցանկացած հակադարձում դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի աճ:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ այն ֆինանսական ակտիվների, որոնց իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշի առկայության համար: Ֆինանսական ակտիվներն արժեզրկված են, եթե առկա է անկողմնակալ վկայություն, որ ֆինանսական ակտիվների սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ մի քանի իրադարձություններ ազդել են ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի վրա:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման կորուստը հաշվառվում է ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով գեղջված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքի միջև տարբերությամբ: Բոլոր ֆինանսական ակտիվների համար արժեզրկումից կորուստն ուղղակիորեն նվազեցվում է ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքից,

բացառությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի, որոնց հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է կասկածելի պարտքի պահուստի միջոցով:

Բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի սեփական կապիտալի գործիքների, եթե հետագա ժամանակաշրջանում արժեզրկման կորուստը նվազում է և նվազումը օբյեկտիվորեն կարելի է վերագրել արժեքի իջեցումից հետո տեղի ունեցած դեպքերին, ապա նախկինում ճանաչված արժեզրկման կորուստը հակադարձվում է, ճանաչվելով ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, այն չափով որ հակադարձումը չհանգեցնի ֆինանսական ակտիվի այնպիսի հաշվեկշռային արժեքի, որը գերազանցի այն ամորտիզացված արժեքը, որը կլիներ, եթե այդ ֆինանսական ակտիվի արժեքի իջեցման հակադարձման ամսաթվի դրությամբ արժեզրկում ճանաչված չլիներ:

Ինչ վերաբերում է վաճառքի համար մատչելի սեփական կապիտալի արժեթղթերին, արժեզրկումից հետո իրական արժեքի աճն ուղղակիորեն ճանաչվում է սեփական կապիտալում:

2.11 Վաճառքի համար մատչելի ոչ ընթացիկ ակտիվներ

Երբ Ընկերությունը մտադրություն ունի վաճառել ոչ ընթացիկ ակտիվներ կամ ակտիվների խումբ և երբ վաճառքի հավանականությունը 12 ամիսների ընթացքում բարձր է, ապա ակտիվը կամ ակտիվների խումբը դասակարգվում և ներկայացվում են հաշվապահական հաշվեկշռում որպես վաճառքի համար մատչելի ակտիվներ:

Վաճառքի համար մատչելի ակտիվները չափվում են ակտիվի՝ մինչև վերադասակարգումն ունեցած հաշվեկշռային արժեքից և իրական արժեքի և վաճառքի ծախսերի տարբերության նվազագույնով: Այս ակտիվները չեն ամորտիզացվում: Այնուամենայնիվ, վաճառքի համար մատչելի որոշ ակտիվներ, ինչպիսիք են ֆինանսական ակտիվները և հետաձգված հարկային ակտիվները, հաշվառվում են սովորականի պես:

Վաճառքի համար մատչելի ակտիվների վաճառքից կամ վերագնահատումից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ համապատասխանաբար «այլ եկամուտ» կամ «այլ ծախսեր» հոդվածներում: Վաճառքի դեպքում տվյալ ակտիվի գծով սեփական կապիտալում առկա վերագնահատման պահուստը վերագրվում է կուտակված շահույթին:

2.12 Սեփական կապիտալ

Ընկերության կողմից թողարկվող կապիտալի գործիքները հաշվառվում են անվանական արժեքով: Շահաբաժինները ճանաչվում են որպես պարտավորություն այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են:

2.13 Պետական շնորհներ

Պետական շնորհը չի ճանաչվում, քանի դեռ չկա հիմնավորված երաշխիք, որ Ընկերությունը կատարելու է դրան կից բոլոր պայմանները և որ շնորհը ստացվելու է:

Պետական շնորհները, որոնց հիմնական պայմանն այն է, որ Ընկերությունը պետք է գնի, կառուցի կամ այլ կերպ ձեռք բերի ոչ ընթացիկ ակտիվներ, հաշվապահական հաշվեկշռում ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ և սխտեմատիկորեն փոխանցվում են

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

Այլ պետական շնորհները ճանաչվում են սխտեմատիկ հիմունքով եկամուտ այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում դրանք փոխհատուցում են համապատասխան ծախսումները, որոնց համար դրանք ստացվել են: Պետական շնորհը, որը հատկացվում է Ընկերությանն ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, կամ որպես շտապ ֆինանսական օգնություն, առանց հետագա համապատասխան ծախսումներ կրելու, ճանաչվում է որպես եկամուտ այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ դառնում է ստացման ենթակա:

2.14 Պահուստներ

Պահուստը հաշվապահական հաշվեկշռում ճանաչվում է, երբ Ընկերությունն ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն, որպես անցյալ դեպքերի արդյունք և եթե հավանական է, որ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե դրա ազդեցությունը զգալի է, ապա պահուստը որոշվում է ապագա դրամական արտահոսքերի գեղջման միջոցով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը տոկոսադրույքը, որն արտացոլում է դրամի ժամանակային արժեքի վերաբերյալ շուկայի ընթացիկ գնահատումները և, կիրառելիության դեպքում, պարտավորությանը վերագրվող յուրահատուկ ռիսկերը:

2.15 Շահութահարկ

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող կամ ըստ էության գործող հարկային դրույքաչափերով՝ հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված շահութահարկը հաշվարկվում է հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հիմք է ընդունում ֆինանսական հաշվառման համար ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով հաշվառվող արժեքների ժամանակային տարբերությունները: Հետաձգված շահութահարկի հաշվարկված գումարը հիմնված է ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների իրացման կամ մարման ենթադրվող տարբերակի վրա՝ կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող կամ ըստ էության գործող հարկային դրույքաչափերը:

Հետաձգված հարկային ակտիվը ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի դիմաց կարող են իրացվել չօգտագործված հարկային վնասները և փոխհատուցումները: Հետաձգված հարկային ակտիվները նվազեցվում են այն չափով, որքանով այլևս հավանական չէ, որ դրան առնչվող հարկային օգուտները կիրացվեն:

2.16 Հասույթի ճանաչում

Հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հատուցման իրական արժեքով՝ հաշվի առնելով Ընկերության կողմից տրամադրված ցանկացած առևտրական գեղջերը և իջեցումների գումարները:

Հասույթից նվազեցվում են ապրանքների գնահատված վերադարձները, գնահատված իջեցումները և նմանատիպ այլ նվազեցումներ:

Ապրանքների վաճառք

Ապրանքների վաճառքից ստացված հասույթը ճանաչվում է, երբ բավարարվում են հետևյալ բոլոր պայմանները՝

- Ընկերությունը գնորդին է փոխանցել ապրանքների սեփականության հետ կապված ռիսկերի և փոխհատուցումների մեծ մասը,
- Ընկերությունը չի պահպանում կառավարման այն չափի մասնակցություն, որը բխում է սեփականության իրավունքից և վաճառված ապրանքների նկատմամբ վերահսկողություն,
- հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթի գումարը,
- հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն Ընկերություն,
- գործարքի հետ կապված կատարված կամ կատարվելիք ծախսերը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Ծառայությունների մատուցում

Ծառայությունների մատուցումից ստացված հասույթը ճանաչվում է, երբ՝

- հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթի գումարը,
- հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն Ընկերություն,
- հնարավոր է արժանահավատորեն որոշել հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործարքի ավարտման աստիճանը, և
- հնարավոր է արժանահավատորեն որոշել գործարքի կատարման ժամանակ արված և գործարքն ավարտելու համար անհրաժեշտ ծախսումները:

Եկամուտ տոկոսներից և շահաբաժիններից

Շահաբաժիններից եկամուտը ճանաչվում է, երբ սահմանված է վճարը ստանալու բաժնետերերի իրավունքը:

Տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է համամասնության հիմունքով՝ մնացորդային արժեքի նկատմամբ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը, որը գեղչում է ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների ներհոսքերը ֆինանսական ակտիվի ակնկալվող ժամկետում՝ մինչև ակտիվի գուտ հաշվեկշռային արժեքը:

Վարձակալական եկամուտ

Ներդրումային գույքից վարձակալական եկամուտը ճանաչվում է գծային մեթոդով՝ վարձակալության ժամկետի ընթացքում:

7. Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Ենթադրությունները և դատողությունները շարունակաբար գնահատվում են և հիմնված են պատմական փորձի և այլ ցուցանիշների վրա, ներառյալ՝ ապագա ակնկալվող իրադարձությունները, որոնք համարվում են ընդունելի տվյալ հանգամանքներում:

7.1 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ

Ընկերությունն իրականացնում է ապագային վերաբերող գնահատումներ և ենթադրություններ: Այդ հաշվապահական գնահատականները, որպես կանոն, հազվադեպ են համապատասխանում իրական արդյունքներին:

8. Պարտավորություններ

8.1 Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով

Ընկերությունը որպես վարձակալ

Գրասենյակային տարածքը գործառնական վարձակալությամբ է ստացվել: Ընկերությունը հնարավորություն չունի ձեռք բերել վարձակալված ակտիվները վարձակալության ժամանակաշրջանի վերջում:

8.2 Գործարար միջավայր

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացրած գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ և կենտրոնացված տնտեսական հենքով:

2011թ. վերջին պատրաստված իր հաշվետվությունում «Moody's Investors Service» գնահատող միջազգային գործակալությունը Հայաստանին տվել է *Ba2* «Կայուն հեռանկար» անկախ գնահատականը: Համաձայն այս հաշվետվության՝ երկրի պետական պարտքի ցածր մակարդակը և վերաֆինանսավորման նվազագույն ռիսկերը թույլ են տալիս հիմնավորել ներկա միջավայրի կայուն գնահատականը: Հիմնական ֆինանսական ռիսկ է հանդիսանում նվազ եկամուտը, սակայն իրավիճակը մեղմում են պարտքերի մարման շատ վստահելի անցյալը, պաշտոնական վարկատուների հետ լավ հարաբերությունները, ինչպես նաև Սփյուռքի կողմից դրամական միջոցների տրամադրումը:

Հայաստանում բիզնեսի կապիտալում օտարերկրյա կապիտալի համեմատաբար փոքրածավալ ներգրավվածության, ինչպես նաև Հայաստանի տնտեսության մեջ համեմատաբար քիչ օտարերկրյա ներդրումների և համաշխարհային տնտեսության համապատասխան սեկտորներից համեմատաբար մեկուսացման արդյունքում, ավելի

զարգացած և ձևավորված տնտեսությամբ երկրներում առկա ֆինանսական ճգնաժամը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ այնքան էլ խիստ և նկատելի չէ Հայաստանում:

Այնուամենայնիվ, շուկայական ավելի խիստ ցնցումների պայմաններում Հայաստանի տնտեսությունը, ինչպես նաև Ընկերությունը կարող են ընկնել այդ ճգնաժամի ազդեցության տակ, ինչի հետևանքները կարող են լինել նշանակալի: Ընկերության վրա հնարավոր հետևանքները կարող են ներառել վարկատուների հանդեպ անվճարունակությունը, թուլացած հեղինակությունը, ապրանքների և ծառայությունների վաճառքի, ինչպես նաև ֆինանսական միջոցների ձեռքբերման հետ կապված դժվարությունները և այլն: Բոլոր այս խնդիրները կարող են հանգեցնել Ընկերության իրացվելիության անկման և, հետևաբար, առաջացնել անընդհատության խնդիրներ: Այնուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում առկա տարակուսանքներն ու ենթադրությունները շատ են, ղեկավարությունը չի կարող վստահաբար հաշվարկել, թե ինչ չափով դրանք կարող են ազդեցություն ունենալ Ընկերության ակտիվների և պարտավորությունների մնացորդային արժեքների վրա:

Հետևաբար, Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները չեն ներառում ճշգրտումների ազդեցությունը, եթե այդպիսիք կան, որոնք կարող էին անհրաժեշտ համարվել, եթե ներկա համաշխարհային ճգնաժամի ազդեցությունը նկատելի և արժանահավատորեն գնահատելի լիներ Հայաստանում:

8.3 Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանում: Ընկերությունը չունի իր ակտիվների, գործունեության ընդհատման կամ երրորդ կողմերի պարտավորությունների հանդեպ, որոնք կարող են առաջանալ գույքին կամ շրջակա միջավայրին Ընկերության գույքի կամ գործառնությունների պատահարներից հասցված վնասի ապահովագրություն: Քանի դեռ Ընկերությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական դրության վրա:

8.4 Պայմանական հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է՝ հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությամբ, որը հաճախ պահանջում է մեկնաբանություններ: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ ունեն տարբեր մեկնաբանություններ: Հարկերը ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք օրենքով լիազորված են առաջադրել տուգանքներ և տույժեր:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ կատարել է համապատասխան հատկացումներ հարկային պարտավորությունների գծով՝ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իշխանությունների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել և դրա ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

1. Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	1,900	-
Այլ դեբիտորական պարտքեր	-	75
	<u>1,900</u>	<u>75</u>
Կասկածելի դեբիտորական պարտքերի գծով պահուստ	-	-
Զուտ առևտրային դեբիտորական պարտքեր	<u>1,900</u>	<u>75</u>
Տրված կանխավճարներ	68	-
Դեբիտորական պարտքեր կապակցված կողմերից	-	-
Դեբիտորական պարտքեր պետական բյուջեից	14	63
Այլ	-	-
	<u>1982</u>	<u>138</u>

Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվարկվում: Ղեկավարությունը գնահատում է իր դեբիտորներից պարտքերի հավաքագրման հնարավորությունը, և ըստ այդմ ճանաչում դեբիտորական պարտքերը անհուսալի և համապատասխանորեն ձևավորում է պահուստներ չհավաքագրվող չափի մասով: Ղեկավարությունը հավատացած է, պետական բյուջեից դեբիտորական պարտքերը ամբողջովին վերականգնման ենթակա են:

2. Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում

Հազար դրամ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կանխիկ միջոցներ	11,013	3,668
Բանկային հաշիվներ	423	506
	<u>11,436</u>	<u>4,174</u>

3. Սեփական կապիտալ

3.1 Բաժնետիրական կապիտալ

Ընկերությունն ունի հասարակ բաժնետոմսերի մեկ դաս, որը չունի իրավունք հաստատուն եկամտի նկատմամբ: Ընկերության բաժնեմասերը ամբողջությամբ պատկանում են Ռ-աֆիլ Խաչատրյանին:

3.2 Շահաբաժիններ

Ընկերությունը չափաբաժիններ չի վճարել:

4. Հասույթ

Հազար դրամ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2011թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ծառայությունների մատուցումից	25,042	10,708
	<u>25,042</u>	<u>10,708</u>

5. Վարչական ծախսեր

Հազար դրամ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2011թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Աշխատանքի վարձատրություն և սոց ապահովագրություն	1,806	1,372
Խորհրդատվական ծախսեր		10
Գործուղման և նեկայացուցչական ծախսեր	1,344	288
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	285	164
Բանկային ծախսեր	73	25
Չփոխհատուցվող ծախսեր	250	250
Վարչական այլ ծախսեր	473	1,511
	<u>4,231</u>	<u>3,620</u>

6. Շահութահարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)

Հազար դրամ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ընթացիկ հարկ	1,325
	<u>1,325</u>

Արդյունավետ հարկային դրույքաչափի համադրումը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյու- նավետ հարկային դրույքա- չափ (%)	2011թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)
Շահույթ մինչև հարկունը (համաձայն ՖՀՄՍ)	6,763		2,782	
Շահութահարկ՝ 20% դրույքաչափով (2011թ.՝ 20%)	(1,325)	20	(556)	20
(Չհարկվող)/չնվազեցվող հոդվածներ, զուտ				
Շահութահարկի գծով ծախս	<u>(1,325)</u>	<u>20</u>	<u>(556)</u>	<u>20</u>